

GIÁO DỤC VĂN HÓA VÀ NGHỆ THUẬT Ở HÀN QUỐC

PHẠM BÍCH HUYỀN

Tóm tắt

Giáo dục nghệ thuật hay giáo dục văn hóa và nghệ thuật hiện là vấn đề được đặc biệt quan tâm trong lĩnh vực quản lý văn hóa ở nhiều nước trên thế giới. Giáo dục nghệ thuật có thể đóng góp tích cực cho sự phát triển kinh tế- xã hội của vùng, miền, quốc gia. Nhận thức được vấn đề này, Hàn Quốc là một trong những quốc gia tiên phong ở châu Á đã xây dựng chính sách và chiến lược phát triển giáo dục văn hóa nghệ thuật. Bài viết sẽ phân tích quan niệm về giáo dục văn hóa nghệ thuật của chính phủ Hàn Quốc, chính sách giáo dục văn hóa nghệ thuật và thực tiễn thực thi chính sách, từ đó rút ra bài học kinh nghiệm cho Việt Nam.

1. Quan niệm về giáo dục văn hóa nghệ thuật của Hàn Quốc

Trên thế giới, thuật ngữ “giáo dục nghệ thuật” có thể được diễn giải theo nhiều nghĩa khác nhau, phụ thuộc vào quan niệm và bối cảnh xã hội cụ thể của mỗi quốc gia. Các quan niệm này cũng thường xuyên biến đổi theo thời gian. Tuy nhiên, cộng đồng quốc tế đều thừa nhận hai nội dung chính của giáo dục nghệ thuật là giáo dục về nghệ thuật (*education about the arts*) và giáo dục thông qua nghệ thuật (*education through the arts*).

Giáo dục về nghệ thuật nhằm bồi dưỡng hiểu biết, khả năng thưởng thức và sáng tạo một loại hình nghệ thuật cụ thể nào đó. Ở đây, nội dung của hoạt động giáo dục là các tri thức và kỹ năng về nghệ thuật, ví dụ như dạy vẽ, dạy múa, dạy đàn. Trong khi đó, giáo dục thông qua nghệ thuật hay còn gọi là “nghệ thuật trong giáo dục” (*arts in education*) sử dụng nghệ thuật như công cụ hay phương pháp để thực hiện các nội dung giáo dục khác. Nghệ thuật được tích hợp với các môn học nhằm đạt đến mục tiêu giáo dục chung như phát triển suy nghĩ sáng tạo, kỹ năng giải quyết vấn đề, thúc đẩy hiểu biết về bản thân, điều chỉnh hiểu biết xã hội, nuôi dưỡng ý thức cộng đồng... Ví dụ: sử dụng nghệ thuật sân khấu để giáo dục về lịch sử và văn học, sử dụng mỹ thuật để hỗ trợ việc học toán, sử dụng giá trị của di sản văn hóa nhằm giáo dục lòng yêu nước và tự hào dân tộc.

Tương tự như vậy, Hàn Quốc phân biệt hai hoạt động giáo dục này theo phương pháp giáo dục. Giáo dục về nghệ thuật được coi là giáo dục thực hành (*practical education*) và giáo dục thông qua nghệ thuật được nhìn nhận như giáo dục thể nghiệm (*experiential education*). Giáo dục thực hành với

trọng tâm hướng dẫn và rèn luyện kỹ thuật của một loại hình nghệ thuật thường sử dụng các phương pháp thực hành đã được hình thức hóa và tiêu chuẩn hóa. Trong khi đó, giáo dục thể nghiệm nhấn mạnh vào việc cung cấp trải nghiệm sáng tạo mang tính cá nhân cho người học, sử dụng các trải nghiệm này để cải thiện hiệu quả học tập và đạt được các mục tiêu giáo dục. Các phương pháp học tập ở đây rất đa dạng và linh hoạt.

Trước đây, Hàn Quốc chỉ chú trọng khía cạnh truyền thống của giáo dục nghệ thuật là giáo dục kỹ năng thực hành nghệ thuật mà không chú ý đến khía cạnh giáo dục thể nghiệm. Từ những năm 2000, chính phủ Hàn Quốc bắt đầu quan tâm đến vai trò của giáo dục thể nghiệm. Giới học thuật và hoạch định chính sách văn hóa Hàn Quốc sử dụng thuật ngữ “giáo dục văn hóa và nghệ thuật” với hàm ý chú trọng sử dụng cả văn hóa và nghệ thuật trong giáo dục.

Tại sao Hàn Quốc phát triển giáo dục văn hóa và nghệ thuật?

Phát triển giáo dục văn hóa và nghệ thuật không phải là một động thái “sao chép” khiên cưỡng mô hình của châu Âu hay Bắc Mỹ mà là kết quả tất yếu từ nhu cầu thực tế và chính sách văn hóa mới của Hàn Quốc.

Nhu cầu đổi mới giáo dục

Mô hình giáo dục của Hàn Quốc tồn tại hàng chục năm qua chú trọng đào tạo nguồn nhân lực có kỹ năng, kỹ thuật nhằm đáp ứng nhu cầu của nền công nghiệp, định hướng tới sản xuất. Tuy nhiên, nền kinh tế tri thức hiện nay đòi hỏi người lao động phải có năng lực suy nghĩ, giải quyết vấn đề một cách sáng tạo cũng như khả năng hợp tác và thích ứng linh hoạt. “Sáng tạo” và “văn hóa” trở thành những nguồn lực quan trọng nhất cho sự phát triển của mỗi cá nhân và quốc gia, đảm bảo thành công trong cạnh tranh. Chính vì vậy, hệ thống giáo dục Hàn Quốc cần được thay đổi mạnh mẽ để bồi dưỡng năng lực văn hóa và sáng tạo cho học sinh nhằm đáp ứng yêu cầu của thời đại mới. Đây mạnh giáo dục văn hóa nghệ thuật có thể hỗ trợ đắc lực cho mục tiêu này.

Nhu cầu xã hội

Trong những thập kỷ trước, khi Hàn Quốc đặt mục tiêu phát triển kinh tế lên hàng đầu, nhiều giá trị khác của cuộc sống, trong đó có văn hóa nghệ thuật đã không được quan tâm đầy đủ. Hệ quả là ngày nay, đa số người dân Hàn Quốc, đặc biệt thế hệ người cao tuổi chưa coi văn hóa nghệ thuật là một phần thiết yếu của cuộc sống. Mức độ hài lòng với cuộc sống ở những người thiếu cơ hội học cách thưởng thức nghệ thuật là rất thấp mặc dù họ đã có nhiều tiền và thời gian hơn. Do đó, về cấp độ xã hội, cần cung cấp giáo dục

văn hóa nghệ thuật cho mọi người ở mọi lứa tuổi để phát triển năng lực văn hóa cần thiết, giúp họ nâng cao chất lượng cuộc sống.

Bên cạnh đó, vốn là một quốc gia thuần nhất về chủng tộc, ngày nay, do sự gia tăng dòng người nhập cư thông qua lao động, hôn nhân quốc tế... xã hội Hàn Quốc đang ngày càng trở nên đa dạng. Để chống lại sự phân biệt đối xử và giải quyết xung đột văn hóa- xã hội, cần tăng cường hiểu biết và tinh thần khoan dung văn hóa giữa các thành viên trong xã hội. Giáo dục văn hóa nghệ thuật chính là công cụ hữu hiệu giúp cho sự hòa hợp và gắn kết cộng đồng.

Tác động của chính sách văn hóa mới

Chính sách văn hóa “*Hàn Quốc sáng tạo*” là đường lối phát triển văn hóa của đất nước trong suốt thế kỷ 21. Mục tiêu của chính sách này là thông qua văn hóa để nuôi dưỡng “*Công dân văn hóa và sáng tạo*”, “*Một quốc gia với nền văn hóa đa dạng*”, và “*Một quốc gia văn hóa sáng tạo*”. Bên cạnh đó, chính sách văn hóa của Hàn Quốc đã chuyển hướng từ tài trợ cho “bên cung” sang hỗ trợ cho “bên cầu”. Trước đây, trợ cấp của chính phủ chủ yếu dành cho các tổ chức nghệ thuật và nghệ sĩ nhằm hỗ trợ quá trình sáng tạo nghệ thuật. Ngày nay chính phủ đầu tư nhiều hơn cho giáo dục, phát triển khán giả để đạt được sự phát triển cân bằng và bền vững của lĩnh vực văn hóa nghệ thuật (5, tr.10-15). Những thay đổi này đã đưa lại vị thế đặc biệt quan trọng cho giáo dục văn hóa nghệ thuật.

2. Chính sách giáo dục văn hóa nghệ thuật của Hàn Quốc

Tầm nhìn và mục tiêu

Chính phủ Hàn Quốc đã xây dựng tầm nhìn cho giáo dục văn hóa nghệ thuật với hai nội dung cơ bản là “nâng cao chất lượng đời sống văn hóa cho người dân Hàn Quốc”, và “củng cố năng lực văn hóa của xã hội Hàn Quốc”.

Trên cơ sở đó, bốn mục tiêu cho giáo dục văn hóa nghệ thuật Hàn Quốc đã được xác định, gồm:

1. Đưa những cải tiến có chất lượng về giáo dục văn hóa nghệ thuật vào nhà trường và mở rộng các chương trình liên quan.
2. Đa dạng hóa chương trình giáo dục văn hóa nghệ thuật cho cộng đồng và mở rộng cơ hội giáo dục.
3. Nâng cao nhận thức của công chúng về giá trị của giáo dục văn hóa nghệ thuật và đường lối cơ bản của giáo dục văn hóa nghệ thuật.
4. Xây dựng cơ sở hạ tầng cần thiết nhằm thúc đẩy giáo dục văn hóa nghệ thuật.

Để thực hiện tầm nhìn và mục tiêu trên, chính phủ Hàn Quốc đã đề ra năm nhiệm vụ cơ bản cho giáo dục văn hóa nghệ thuật:

1. Xây dựng hệ thống pháp luật và các thiết chế hỗ trợ giáo dục văn hóa nghệ thuật.
2. Mở rộng giáo dục văn hóa nghệ thuật trong nhà trường và tại cộng đồng.
3. Phát triển nguồn nhân lực và đào tạo các nhà giáo dục nghệ thuật.
4. Xây dựng mạng lưới hợp tác về giáo dục văn hóa nghệ thuật.
5. Nâng cao sự ủng hộ của cộng đồng đối với giáo dục văn hóa nghệ thuật (5, tr.16-18).

Luật pháp về giáo dục văn hóa nghệ thuật

Luật pháp là công cụ quan trọng của chính sách văn hóa vì nó cung cấp khung pháp lý và các hướng dẫn cho việc thực thi chính sách. Để phát triển giáo dục văn hóa nghệ thuật, Hàn Quốc đã thông qua luật định số 7774 “*Luật hỗ trợ Giáo dục Văn hóa và Nghệ thuật*” ngày 29/12/2005. Như vậy, Hàn Quốc là một trong những quốc gia đầu tiên ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương có chính sách quốc gia rõ ràng và bộ luật riêng về giáo dục nghệ thuật(4).

Luật này gồm có 5 chương:

1. *Chương 1- Các điều khoản chung*, xác định nguyên tắc cơ bản của giáo dục văn hóa và nghệ thuật Hàn Quốc là “tạo điều kiện cho toàn dân hưởng thụ văn hóa nghệ thuật cũng như nâng cao sự sáng tạo của người dân” và “cơ hội học tập văn hóa nghệ thuật cho mọi người”.
2. *Chương 2- Trách nhiệm của chính quyền trung ương và địa phương*, qui định trách nhiệm của các cấp có thẩm quyền ở trung ương và địa phương, sự hợp tác giữa các tổ chức công và việc thành lập các tổ chức cần thiết cho giáo dục nghệ thuật.
3. *Chương 3- Hỗ trợ cho giáo dục văn hóa nghệ thuật trong nhà trường*, đề cập đến trách nhiệm của các bên trong hỗ trợ giáo dục văn hóa nghệ thuật ở nhà trường.
3. *Chương 4- Hỗ trợ cho giáo dục văn hóa nghệ thuật trong cộng đồng*, đề cập đến trách nhiệm của lãnh đạo các cơ sở đào tạo,

chính quyền trung ương và địa phương trong việc hỗ trợ cho giáo dục nghệ thuật tại cộng đồng.

4. *Chương 5- Bồi dưỡng chuyên gia về giáo dục nghệ thuật*, qui định trách nhiệm của chính quyền trung ương và địa phương trong việc xây dựng chính sách và hỗ trợ việc đào tạo các chuyên gia giáo dục văn hóa nghệ thuật(3).

Bộ máy tổ chức

Để triển khai chính sách trên thực tế, Hàn Quốc đã xây dựng bộ máy tổ chức cho giáo dục văn hóa nghệ thuật. Phòng Giáo dục văn hóa và nghệ thuật thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Trung tâm Giáo dục văn hóa và nghệ thuật Hàn Quốc là những cơ quan tham mưu và thi hành chính sách quan trọng nhất.

Phòng Giáo dục văn hóa và nghệ thuật được thành lập năm 2004, có trách nhiệm hoạch định chiến lược dài hạn và đảm bảo nguồn lực cần thiết cho giáo dục văn hóa nghệ thuật. Cụ thể, phòng có nhiệm vụ nghiên cứu chiến lược giáo dục văn hóa nghệ thuật, từ việc xây dựng kế hoạch phát triển tổng thể, hỗ trợ giáo dục nghệ thuật trong nhà trường, giáo dục nghệ thuật trong xã hội, phát triển năng khiếu nghệ thuật, đào tạo về nghệ thuật truyền thống Hàn Quốc, đào tạo chuyên gia giáo dục nghệ thuật, cung cấp cơ sở hạ tầng, trang thiết bị cho đến việc hợp tác quốc tế trong lĩnh vực này(8).

Trung tâm Giáo dục văn hóa và nghệ thuật Hàn Quốc (KACES) được thành lập năm 2005, có trách nhiệm quản lý toàn diện các chương trình và chính sách hỗ trợ giáo dục văn hóa nghệ thuật trên toàn quốc. KACES nghiên cứu, thiết kế và phát triển các chương trình giáo dục văn hóa nghệ thuật, kết nối các đối tác và triển khai chính sách của chính phủ(6, tr.16). Như vậy, mối quan hệ giữa Phòng Giáo dục văn hóa nghệ thuật và Trung tâm Giáo dục văn hóa nghệ thuật Hàn Quốc là quan hệ giữa cơ quan quản lý nhà nước với cơ quan thực thi chính sách. Hai tổ chức đã phối hợp chặt chẽ để thực hiện mục tiêu phát triển giáo dục văn hóa nghệ thuật ở Hàn Quốc.

Đào tạo nhân lực

Nguồn nhân lực là yếu tố then chốt để triển khai hoạt động giáo dục văn hóa nghệ thuật. Giáo dục nghệ thuật kết hợp nghệ thuật và giáo dục nên những người thực hiện hoạt động này- các “nhà giáo dục nghệ thuật” (*arts educator*) cần có tri thức, kỹ năng về cả lĩnh vực văn hóa nghệ thuật và lĩnh vực giáo dục. Nhiều nước ở châu Âu và Bắc Mỹ đã hình thành chuyên ngành đào tạo về giáo dục nghệ thuật, còn gọi là nghệ thuật ứng dụng (*applied arts*), sân khấu ứng dụng (*applied theatre*), sân khấu trong giáo dục

(theatre in education- TiE) bên cạnh chuyên ngành sư phạm nghệ thuật. Ở Hàn Quốc, mặc dù quan điểm về phát triển giáo dục văn hóa và nghệ thuật mới được quảng bá vài năm gần đây song nhiều dự án và mô hình đào tạo trong lĩnh vực này đã được thiết kế và thực hiện. Hai xu hướng chính hiện nay là đào tạo giáo viên về giáo dục nghệ thuật và đào tạo nghệ sĩ trở thành nhà giáo dục văn hóa nghệ thuật.

Đào tạo giáo viên về giáo dục văn hóa nghệ thuật

Ở đây, đối tượng đào tạo là giáo viên các trường phổ thông, chủ yếu là giảng viên dạy văn hóa, nghệ thuật nhưng cũng khuyến khích giáo viên toán học, khoa học, ngoại ngữ. Giảng viên không những được bồi dưỡng về nghệ thuật mà còn được đào tạo cách thức sử dụng nghệ thuật như một công cụ để dạy các môn học trong nhà trường. Hiện nay có khoảng 100 chương trình đào tạo giảng viên về các loại hình nghệ thuật. Thông thường, mỗi chương trình đào tạo kéo dài trong khoảng từ 40 đến 60 giờ. Các khóa đào tạo này thường được tổ chức trong kỳ nghỉ hè và nghỉ đông. Cho đến nay, khoảng 5000 giảng viên mỹ thuật và khoảng 5000 giảng viên âm nhạc đã được đào tạo theo chương trình này(6, tr.16).

Đào tạo nghệ sĩ thành chuyên gia giáo dục nghệ thuật

Để có thể tổ chức chương trình giáo dục văn hóa nghệ thuật, các nghệ sĩ cần có kiến thức về giáo dục. Chính phủ Hàn Quốc đã xây dựng kế hoạch tuyển dụng nghệ sĩ, đào tạo họ về nguyên lý, kỹ thuật giáo dục rồi cử đến các trường học và tổ chức văn hóa nghệ thuật. Ở trường học, họ được gọi là nghệ sĩ thỉnh giảng, có nhiệm vụ trợ giúp giảng viên giảng dạy nghệ thuật hoặc tổ chức các hoạt động giáo dục nghệ thuật ngoại khóa. Ở các tổ chức văn hóa nghệ thuật như nhà hát, bảo tàng, gallery, họ là lực lượng nòng cốt, tiến tới hình thành bộ phận chuyên trách về giáo dục trong các tổ chức này như mô hình của châu Âu và Bắc Mỹ. Có thể nói, đây là những bước đi mạnh dạn, lần đầu tiên được thử nghiệm một cách rộng rãi ở Hàn Quốc.

Cơ chế tài chính

Hoạt động giáo dục văn hóa nghệ thuật ở Hàn Quốc nhận được nguồn tài trợ từ chính quyền trung ương, chính quyền địa phương, quỹ xổ số và các doanh nghiệp. Trong số đó, nguồn kinh phí từ chính phủ là quan trọng nhất, chiếm tỉ trọng lớn trong tổng kinh phí cho hoạt động này. Ngân sách của chính phủ cho giáo dục nghệ thuật được cấp từ Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cũng như từ Bộ Giáo dục và các bộ khác.

Xét về mức độ hỗ trợ tài chính, có thể nói, giáo dục văn hóa nghệ thuật đã được hưởng sự hỗ trợ thích đáng, tương xứng với tầm quan trọng

mà chính phủ đã nhìn nhận. Năm 2005, cùng với sự thành lập của Trung tâm Giáo dục văn hóa và nghệ thuật Hàn Quốc, chính phủ đã chi 30 triệu đôla Mỹ cho việc nghiên cứu, lập kế hoạch, thực hiện và đánh giá các dự án giáo dục văn hóa nghệ thuật và các hoạt động liên quan khác(7). Năm 2006, ngân sách cho hoạt động giáo dục nghệ thuật đạt 35 triệu đôla và tiếp tục tăng trong các năm tiếp theo (1).

Về hình thức tài trợ, phần lớn ngân sách của chính phủ Hàn Quốc giành cho hoạt động giáo dục văn hóa nghệ thuật đều ở dạng quỹ đối ứng (matching fund), trong đó chính phủ trung ương hỗ trợ 50%, chính quyền địa phương hoặc đối tác trang trải 50% chi phí còn lại. Cơ chế này đã khuyến khích sự hợp tác và chia sẻ trách nhiệm giữa các cấp chính quyền và các tổ chức trong hoạt động giáo dục văn hóa nghệ thuật.

3. Một số chương trình giáo dục nghệ thuật ở Hàn Quốc

Với sự đầu tư lớn và tương đối toàn diện của chính phủ, Hàn Quốc đã đạt được nhiều thành tựu đáng kể về giáo dục văn hóa nghệ thuật. Từ những năm 2003, các chương trình giáo dục văn hóa nghệ thuật đã được phát triển nhanh chóng với nội dung, hình thức đa dạng và chất lượng ngày càng được nâng cao.

Giáo dục văn hóa nghệ thuật trong nhà trường

Các môn học nghệ thuật từ lâu đã được giảng dạy trong hệ thống trường phổ thông của Hàn Quốc. Tuy vậy, các môn này thường được coi là môn học phụ, có vị trí rất thấp và không được học sinh, phụ huynh quan tâm. Bên cạnh đó, giáo dục nghệ thuật trong nhà trường thuần túy là việc dạy kỹ năng thực hành nghệ thuật hơn là việc sử dụng nghệ thuật như phương tiện hữu hiệu để thúc đẩy sự sáng tạo, trí tưởng tượng và các kỹ năng mềm ở người học. Chính vì vậy, đẩy mạnh và đổi mới giáo dục văn hóa nghệ thuật trong nhà trường đã trở thành một trong những nội dung trọng tâm ở Hàn Quốc.

Chương trình “*Đối tác sáng tạo*” được xây dựng nhằm thiết lập mối liên kết giữa trường học và đối tác ở địa phương như các nhóm nghệ sĩ, tổ chức văn hóa nghệ thuật, trung tâm văn hóa để phục vụ hoạt động giáo dục văn hóa nghệ thuật. Chương trình đã giúp nhà trường gắn kết và khai thác “vốn văn hóa” phong phú đồng thời đóng góp vào sự phát triển chung ở mỗi địa phương.

Để hỗ trợ giáo dục văn hóa nghệ thuật trong nhà trường, chính phủ Hàn Quốc đã triển khai *Chương trình Nghệ sĩ ở trường học* (Artist-in-school Program) với trọng tâm là gửi nghệ sĩ đến làm việc tại các nhà trường.

Những nghệ sĩ này đã mang lại làn gió mới trong giáo dục nghệ thuật tại trường học khắp cả nước. Hiện nay, năm lĩnh vực nghệ thuật được chú trọng trong các trường học Hàn Quốc là âm nhạc truyền thống, sân khấu, điện ảnh, múa và phim hoạt hình. Đến năm 2007, đã có 16 địa phương tham gia *Chương trình Nghệ sĩ ở trường học*. Chương trình này đang được tiếp tục triển khai đồng thời có những tổng kết, đánh giá để rút ra bài học kinh nghiệm cho giai đoạn tới (5, tr.24-27).

Giáo dục văn hóa nghệ thuật tại cộng đồng

Giáo dục nghệ thuật tại cộng đồng còn gọi là giáo dục học tập suốt đời được giành cho tất cả mọi người trong xã hội. Hiện nay, chính phủ Hàn Quốc đang nỗ lực đưa chương trình giáo dục nghệ thuật tới đông đảo công chúng, đặc biệt là các nhóm xã hội thiệt thòi. Ở đây, giáo dục văn hóa nghệ thuật đồng nghĩa với việc đảm bảo phúc lợi văn hóa- xã hội cho toàn dân.

Bộ Văn hóa đã phối hợp với Bộ Tư pháp tổ chức các chương trình giáo dục văn hóa nghệ thuật cho phạm nhân ở cơ sở giáo dưỡng và nhà tù. Các chương trình giáo dục đã khuyến khích lòng tự trọng cá nhân, phục hồi nhân phẩm, trợ giúp phạm nhân cải tạo và tái hòa nhập với xã hội. Bên cạnh đó, Bộ Văn hóa còn hợp tác với Bộ Quốc phòng tổ chức các hoạt động giáo dục cho quân nhân nhằm giúp họ thực hiện nghĩa vụ quân sự hiệu quả hơn và xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trong quân đội. Hàn Quốc cũng thực hiện nhiều hoạt động giáo dục văn hóa nghệ thuật phong phú hỗ trợ những người nhập cư vượt qua rào cản về văn hóa, ngôn ngữ để hòa nhập vào cộng đồng. Ví dụ, chương trình sử dụng nghệ thuật múa giúp phụ nữ nước ngoài lấy chồng Hàn Quốc hiểu về văn hóa Hàn Quốc đồng thời thể hiện bản sắc văn hóa của riêng họ, vượt qua “cú sốc văn hóa” để thích nghi tốt với điều kiện sống mới. Ngoài ra, còn có thể kể đến các chương trình giáo dục nghệ thuật giành cho người cao tuổi, đối tượng hưởng trợ cấp an sinh xã hội. Tóm lại, hoạt động giáo dục văn hóa nghệ thuật Hàn Quốc đã tiếp cận nhiều nhóm dân chúng đa dạng và trợ giúp họ ứng phó tốt hơn với tình trạng cá nhân, hướng tới một tương lai tốt đẹp.

4. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

Là một quốc gia có những đặc điểm gắn gũi về địa- văn hóa, đồng thời đang phải đối mặt với những thách thức mà Hàn Quốc đã và đang trải qua, Việt Nam có thể nghiên cứu kinh nghiệm của Hàn Quốc để xây dựng chính sách và quản lý hoạt động giáo dục nghệ thuật. Nhìn tổng thể, chúng ta có thể tham khảo qui trình từ xác định nội dung chính sách đến xây dựng các nguồn lực cần thiết để hiện thực hóa chính sách. Bên cạnh đó, kinh nghiệm quản lý trong thiết kế, tổ chức thực hiện và đánh giá các chương trình giáo

dục nghệ thuật cũng cần được xem xét. Tuy nhiên, bài viết chỉ đi sâu vào một số vấn đề nổi bật, có tầm quan trọng đặc biệt trong phát triển giáo dục văn hóa nghệ thuật ở Việt Nam hiện nay.

4.1. Nâng cao nhận thức của Chính phủ về tính cấp thiết của giáo dục nghệ thuật

Để xây dựng chính sách và chiến lược giáo dục nghệ thuật đúng đắn, trước hết chính phủ phải nhận thức đầy đủ về vai trò, ý nghĩa và tính cấp thiết của giáo dục văn hóa nghệ thuật trong đời sống quốc gia. Hàn Quốc đã làm rất tốt công việc này. Trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết và thực tiễn, Chính phủ Hàn Quốc hiểu sâu sắc đặc điểm, nhu cầu của nền kinh tế tri thức, xu hướng toàn cầu hóa và điều kiện cụ thể của đất nước. Từ đó, Chính phủ đã nhận diện được vai trò đặc biệt quan trọng của giáo dục nghệ thuật đối với sự phát triển kinh tế- xã hội Hàn Quốc trong thời gian tới và quyết định đầu tư cho lĩnh vực này.

Việt Nam đã nhận thức rõ vai trò của văn hóa trong phát triển hiện nay. Nghị quyết Trung ương Đảng và